

Hem>Hitta rätt person>Typer av Juristyrken

Typer av juristyrken

I de olika rättssystemen i EU:s medlemsländer finns det många olika juristyrken såsom advokat, notarie, domare, åklagare och exekutionstjänsteman. Juristyrkenas beteckningar, uppgifter och status kan variera kraftigt mellan medlemsländerna.

På den här sidan finns allmän information om vilka roller och uppgifter som olika jurister har.

Om du vill läsa fördjupad information från ett visst land väljer du det landets flagga.

Om du behöver fråga om råd eller hitta en rättstillämpare i något av EU:s medlemsländer, gå till avsnittet [Hitta en....](#)

Inledning

Förutom advokater anger inte EU:s lagstiftning villkoren för att utöva ett juristyrke. Bestämmelser om juristyrken finns i allmänhet i nationell lagstiftning. Trots att det kan finnas naturliga likheter mellan de nationella bestämmelserna finns det stora skillnader mellan olika länder på grund av gamla traditioner.

Europarådets ministerkommitté har utfärdat ett antal rekommendationer om juristyrkena. Enav dem handlar om att arbeta som advokat. En annan rör domarnas självständighet. Kommitténs rekommendationer och övrig information om ämnet finns på kommitténs [webbplats](#).

Dessutom står det i [den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna](#) att var och en som anklagas för brott har rätt att försvara sig personligen eller med hjälp av rättegångsbiträde som man själv utsett. Om man inte har råd att betala ett rättegångsbiträde har man rätt att få ett biträde kostnadsfritt, om det är i rättvisans intresse. Denna klausul gäller främst brottmål men enligt [Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna](#) omfattar den även tvistemål.

Domare

En domare, eller en skiljedomare, är en högre tjänsteman som leder en domstol, antingen ensam eller som deltagare i en domarpanel. Domarnas befogenheter, uppgifter, utnämningssätt, disciplinförfaranden och utbildning varierar mycket mellan olika jurisdiktioner. Domaren är som en domare i en fotbollsmatch och genomför rättegången opartiskt och vid offentligt sammanträde. Domaren förhör alla vittnen och granskar bevis som lagts fram av parterna i målet, bedömer om parterna är trovärdiga och meddelar sedan en dom i ärendet utifrån sin tolkning av lagstiftningen och sitt personliga omdöme.

Mer information om yrket finns här:

[Association of European Administrative Judges](#) (AEAJ)

[European Judges and Prosecutors Association](#) (EJPA)

[International Association of Judges](#) (särskilt den europeiska sektionen)

[European Judges for Democracy and Liberty](#) (MEDEL)

Allmänna åklagare

I brottmål har åklagarmyndigheterna en mycket viktig roll. Åklagarnas roll, uppgifter och befogenheter varierar väldigt mycket mellan EU:s medlemsländer.

>Domstolspersonal

Domstolspersonalens arbetsuppgifter och benämningar kan vara mycket olika, t.ex. *greffier* i Frankrike, *Rechtspfleger* i Tyskland, *court clerk* i England. Deras arbetsuppgifter varierar mycket i de olika länderna och kan bestå av att hjälpa domare eller åklagare, sköta administrativa uppgifter eller ansvara för delar av vissa förfaranden. Beroende på land kan det krävas att de ska ha juridisk utbildning. De kan också ge rättslig rådgivning och/eller delta i juridisk fortbildning.

De har en viktig roll i domstolarna genom att ta emot brottsoffer och tilltalade och bidra till att rättssystemet fungerar.

På europeisk nivå företräds yrkeskåren av [European Union of Rechtspfleger](#) (E.U.R.), en icke-statlig organisation som för samman yrkesorganisationer från flera länder. E.U.R:s mål är bland annat att delta i att ta fram, utforma och harmonisera lagstiftning på europeisk och internationell nivå, samarbeta med EU-institutionerna, företräda medlemmarnas yrkesmässiga intressen och främja yrket för att få rättsväsendet att fungera på ett bättre sätt.

Exekutionstjänstemän

Bestämmelser om exekutionstjänstemännens yrke finns i de enskilda medlemsländernas lagar och bestämmelserna är olika i olika medlemsländer.

På europeisk nivå företräds yrkesgruppen av [International Union of Judicial Officers](#) (UIHJ). UIHJ:s mål är att representera sina medlemmar i internationella organisationer och att samarbeta med nationella yrkesorganisationer. Förbundet arbetar för att förbättra såväl den nationella processrätten som internationella fördrag och främjar idéer, projekt och initiativ som stärker och höjer exekutionstjänstemännens status.

[The European Chamber of Judicial Officers](#) (CEHJ) företräder också exekutionstjänstemännen. CEHJ är en ideell, belgisk organisation som arbetar för att exekutionstjänstemännen ska kunna delta mer i juristernas samordnade åtgärder i EU-debatten.

Jurister

Advokatens roll, oavsett om advokaten är en person, ett företag eller staten, är att vara klientens trogna rådgivare och företrädare, en yrkesmänniska som respekteras av tredje part och en mycket viktig deltagare när rättvisa skipas. Genom de här uppgifterna agerar advokaten, som tjänar sin egen klients intressen och skyddar klientens rättigheter, också som samhällsadvokat. Det betyder att man förebygger och förhindrar konflikter, ser till att man löser konflikter enligt erkända civilrättsliga, offentligrättsliga och straffrättsliga principer samtidigt som man tar hänsyn till rättigheter och intressen, främjar rättsutvecklingen och försvarar frihet, rättvisa och rättsstatsprincipen.

Advokaternas arbete regleras av yrkesorganisationer eller myndigheter i medlemsländerna – advokatsamfunden – som fastställer regler om yrkesetik och om disciplinära förfaranden mot advokater.

I EU:s lagstiftning finns det inga bestämmelser om att arbeta som jurist. I [direktivet](#) från 1998 fastställs dock enligt vilka villkor en advokat som har utbildat sig i ett medlemsland kan arbeta permanent i en annan medlemsstat.

På EU-nivå representeras advokater av [Council of Bars and Law Societies of Europe](#) (CCBE) – en internationell ideell organisation som grundades 1960. Den är en kontaktpunkt mellan EU och de europeiska nationella advokatsamfunden i ärenden av ömsesidigt intresse som har samband med arbetet som advokat.

Notarier

Notarier är rättstillämpare som är specialiserade på och auktoriserade att agera i vissa rättsliga ärenden. På grund av deras arbetsuppgifter och ansvarsområden har notarier en viktig roll i de 22 medlemsländer där rättsordningen grundar sig på den latinska civilrätten. Notarier finns också i de rättsordningar i EU som grundar sig på sedvanerätt (*Common Law*). Där utför notarierna många rättsliga uppgifter och de utfärdar mest rättshandlingar och rättsliga instrument som ska användas i utländska jurisdiktioner. De har en viktig roll i den internationella handeln i sitt eget land.

Notarierna har främst följande arbetsuppgifter:

Utarbeta privata avtal och ge råd till parterna samt behandla båda parter rättvist. Se till att de officiella handlingar som notarien utarbetar och de råd som han eller hon ger är lagliga. Upplys parterna om konsekvenserna av de förpliktelser som de åtar sig.

Verkställa de officiella handlingar som notarien utarbetat. Den officiella handlingen kan sedan registreras direkt i ett officiellt register eller verkställas om en av parterna inte uppfyller sina skyldigheter utan att en domare behöver ingripa.

Agera som skiljeman, som opartiskt och genom att strikt iaktta lagen gör att parterna kan nå en överenskommelse som är ömsesidigt godtagbar.

Notarier är offentliga tjänstemän. Staten delegerar en del av den offentliga makten så att de kan fullgöra ett allmännyttigt uppdrag, och utöva sina uppgifter inom ett självständigt yrke.

Notarier är bundna av yrkesmässig konfidentialitet. Villkoren för att utnämna en notarie liknar villkoren för lekmanadomare och notarien har samma rättigheter och skyldigheter vad gäller självständighet, ämbetets varaktighet, opartiskhet, avgörande befogenheter och verkställbarheten av hans eller hennes åtgärder samt justitieministeriets övervakning av notariens verksamhet.

I Europeiska unionen finns det cirka 35 000 notarier i de 22 medlemsländer där rättsordningen grundar sig på den latinska civilrätten och över 1 000 notarier i Storbritannien och Irland där rättsordningen grundar sig på sedvanerätt. Alla notarier står till medborgarnas tjänst.

Vid kontakter med EU-institutionerna representeras notarierna från EU:s latinska rättsordningar av [Council of the Notariats of the European Union \(CNUE\)](#) som inrättades 1993. CNUE representerar notarierna i alla EU-länder där notarierollen grundas på den latinska rättsordningen, nämligen Belgien, Bulgarien, Estland, Frankrike, Grekland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike. De notarier som är verksamma i de båda sedvanerättsliga rättsordningarna i Storbritannien och Irland har sina egna nationella representationsorgan. I internationella sammanhang representeras England och Wales, Skottland, Irland och Nordirland gemensamt av [the UK and Ireland Notarial Forum](#).

Senaste uppdatering: 21/01/2019

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.